

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W

VOOR De gemeenteraad van de Krimpenerwaard

CC

DATUM 2 maart 2018

ONDERWERP Bevindingen Regiegroep monitoring AmvB reële prijs

Beste heer, mevrouw,

Per 1 juni 2017 is de Algemene Maatregel van Bestuur (AmvB) reële prijs Wmo 2015 van kracht. Een landelijke Regiegroep ziet toe op een correcte implementatie van de AMvB en onderzoekt signalen over mogelijk onjuiste toepassing. Voor de regio Midden-Holland heeft de Regiegroep een signaal ontvangen, onderzocht en geconcludeerd dat de regio twee aanpassingen moet doorvoeren. Dit betreft een aanpassing in de wijze waarop jaarlijks de tarieven worden geïndexeerd en een aanpassing van de inschaling van het personeel hulp bij het huishouden. Over de eventuele aanpassingen en de financiële gevolgen wordt u in een later stadium geïnformeerd.

Inleiding

De Wmo 2015 verplicht de gemeenteraad om regels te stellen om een goede verhouding tussen de prijs en kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning te waarborgen. De staatssecretaris heeft via een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) nadere regelgeving geformuleerd om te komen tot een reële prijs Wmo 2015. De AMvB is ingegaan per 1 juni 2017.

Voor een zorgvuldige implementatie van deze AMvB door gemeenten en aanbieders is op basis van bestuurlijke afspraken een (landelijke) Regiegroep monitoring AMvB reële prijs ingesteld. Daarin zijn VNG, NDSD, BTN, Actiz, FNV, CNV en het ministerie van VWS vertegenwoordigd.

Werkwijze Regiegroep

Deze Regiegroep volgt de implementatie in het veld en geeft een oordeel indien één van de partijen signalen inbrengt over een mogelijk onjuiste toepassing van de AMvB in lokale aanbestedingen. De Regiegroep wordt door een onafhankelijk deskundige, professor dr. Jan Telgen, ondersteund bij de duiding van ingebrachte signalen. Hij onderzoekt een signaal, vraagt nadere informatie aan de gemeenten en (koepel van) de zorgaanbieder en rapporteert zijn duiding aan de Regiegroep. De Regiegroep bespreekt op basis van zijn inbreng welke vervolgactie wenselijk is en adviseert het ministerie.

Via een koepel van aanbieders is een signaal ingebracht over de aanbesteding hulp bij het huishouden in Midden-Holland (Waddinxveen, Krimperwaard, Zuidplas, Bodegraven-Reeuwijk en Gouda). De Regiegroep heeft besloten dit signaal nader te onderzoeken. Door middel van deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de bevindingen van de Regiegroep en het vervolgproces.

Toelichting

Midden-Holland werkt met een vorm van bestuurlijke aanbesteding waarbij de gemeente de prijs voor de dienst vaststelt. Dit gebeurt op basis van een analyse van de kostprijs-elementen: welke elementen zijn bepalend voor de kosten van de dienst. Deze werkwijze sluit aan bij de AMvB die de gemeente de opdracht geeft om reële tarieven te hanteren.

Zaaknummer/ REFNUMBER

REFNUMBER
REFNUMBER

Bij de Regiegroep zijn over twee elementen van de kostprijs hulp bij het huishouden signalen ingediend. Dit betreft de jaarlijkse indexering van het tarief en de gehanteerde inschaling van het personeel om te komen tot een basisuurloon.

Professor dr. Jan Telgen heeft naar aanleiding van dit signaal informatie opgevraagd bij de gemeenten in de regio en heeft de beide aspecten geanalyseerd. Op basis van deze bevindingen oordeelt de Regiegroep dat de regio een zorgvuldig proces heeft doorlopen om tot het tarief te komen, maar dat voor de twee aangedragen elementen een aanpassing nodig is om te komen tot een reële kostprijs. Het betreft de volgende elementen:

a. Indexering

De indexering van het tarief hulp bij het huishouden is gebaseerd op een combinatie van 50% Consumenten Prijs Index (CPI) en 50% gebaseerd op de CBS-index CAO lonen voor de gezondheidszorg. In het oordeel van de Regiegroep bestaat de kostprijs van de huishoudelijke hulp voornamelijk uit loonkosten waardoor een weging van 90%-100% van de CBS-index CAO lonen meer recht doet bij een jaarlijkse indexatie van de kostprijs.

b. Inschaling

Bij het bepalen van het basisuurloon is uitgegaan van de opgegeven gegevens van de regionale zorgaanbieders wat heeft geleid tot een mix van de loonschalen FWG10 en FWG 15. De gehanteerde mix (ca. 2/3 FWG10 en 1/3 FWG15) roept geen vragen op en noemt de regiegroep niet bepaald onlogisch. De positionering binnen loonschalen (90% van het maximum van de loonschaal) noemt de Regiegroep, met name voor FWG10, controversieel en leidt tot het oordeel dat de AMvB reële kostprijs op dit onderdeel niet is gevolgd.

Consequenties

De Regiegroep en ministerie roept de regio op om in gesprek te gaan met de lokale partijen om, mede op basis van de bevindingen, aanpassingen door te voeren zodat er sprake is van een reële kostprijs. De bevindingen worden nu bekeken en mogelijke aanpassingen worden voorbereid. Een gesprek met de zorgaanbieders over de bevindingen maakt hier onderdeel van uit en heeft op 7 maart plaatsgevonden.

Doordat de regio werkt met bestuurlijk aanbesteden is het mogelijk om tussentijdse wijzigingen door te voeren in de overeenkomsten. Eventuele aanpassingen in de indexatie en tariefstelling kunnen de regiogemeenten na bespreking met zorgaanbieders en instemming van de colleges in Midden-Holland doorvoeren in de overeenkomsten.

De aanpassingen hebben betrekking op de contractuele afspraken en het gehanteerde tarief.

Het is belangrijk te vermelden dat de uitspraak van de Regiegroep en de daaruit volgende aanpassingen geen consequenties heeft voor de beschikbaarheid van huishoudelijke hulp voor de Wmo-cliënten

Vervolg

Op 7 maart heeft er een gesprek plaatsgevonden met zorgaanbieders over de inhoud van de bevindingen en de mogelijke oplossingsrichtingen. Op 15 maart wordt in het BOSD de voorgestelde wijzigingen besproken. In de week van 26 maart liggen deze wijzigingen voor aan de colleges in de regio. Na instemming van de colleges worden de wijzigingen voorgelegd aan de fysieke overlegtafel en doorgevoerd in de contracten. Dit is conform het bestuurlijk aanbestedingstraject.

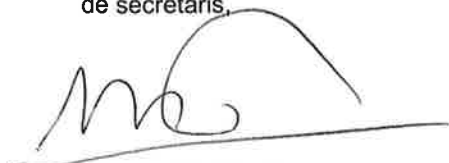
De Regiegroep en het ministerie van VWS worden over deze vervolgstappen en de uiteindelijke aanpassingen geïnformeerd.

Over de uiteindelijke aanpassingen in de overeenkomsten en de eventuele financiële consequenties wordt u als gemeenteraad eind maart geïnformeerd.

Bijlagen

- Rapport Prof. dr. Jan Telgen – casus hulp bij het huishouden Midden Holland

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris,

mw. mr. M. Plantinga

de burgemeester,
mr. R.S. Cazemier

Gemeenten Midden Holland

Casus Hulp bij het Huishouden – beoordeling t.o.v. AMvB reële kostprijs Wmo

Aan: Regiegroep AMvB reële kostprijs Wmo

Van: Prof. dr. Jan Telgen

Datum: 13 februari 2018

Achtergrond en aanleiding

De gemeenten in de regio Midden Holland (Waddinxveen, Krimperwaard, Zuidplas, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda) hebben via NSDMH op 10 oktober 2017 een aanbesteding gepubliceerd voor o.a. Hulp bij het Huishouden als maatwerkvoorziening. Het beoogde contract geldt voor de periode van 1 januari 2018 tot en met 1 januari 2021. De gevolgde methode van inkopen staat bekend onder de naam “bestuurlijk aanbesteden”.

In de regio wordt slechts één product Hulp bij het Huishouden aangeboden als een mix tussen de elders gebruikelijke HbH1 en HbH2. Voor dit product heeft de regio zelf een tarief vastgesteld.

Daarover is via een koepel van zorgaanbieders gesignaleerd:

1. Naar mening van de aanbieders is een indexatie die 50% op de Consumenten Prijs Index (CPI) en 50% op de cao VVT-index gebaseerd is irreëel.
2. Het gewogen gemiddelde basisloon voor de beroepskrachten is niet reëel gezien de volgens de cao geldende salarissen en minimumlonen.

Te analyseren

Vastgesteld moet worden dat het hier een aanbesteding betreft die na de datum van inwerking treden van de AMvB (1-6-2017) is aangekondigd, namelijk op 10-10-2017. Daarmee is de AMvB van toepassing.

Ook de aangehaalde onderwerpen (indexatie en vaststelling basisloon) behoren tot de reikwijdte van de AMvB

Analyse

De indexatie is bedoeld om reële kostenstijgingen voor de aanbieders op te vangen. Tot die reële kostenstijgingen behoren zeker ook de stijging van de kosten van personeel. Nu uit de model onderbouwingen van de VNG en ook uit de onderbouwing van de gemeenten zelf blijkt dat de personele kosten ca. 90% van de totale kosten uitmaken, ligt het meer voor de hand om de indexering ook voor 90 of 100% afhankelijk te maken van de stijging van de personele kosten in casu de cao VVT.

Het verweer van de gemeente dat de indexatie beperkt kan worden omdat de sector een opgave heeft voor verdere transformatie en innovatie (in de notitie indexatie van 28-8-2017) is niet relevant: dergelijke effecten kunnen hoogstens invloed hebben op het volume en niet op de kostprijs per uur. Ook het verweer dat bijvoorbeeld terugdringen van ziekteverzuim kan leiden tot lagere kosten is niet relevant voor de indexering: mogelijk wel voor de totale kostprijs, maar niet voor de indexering. Het is overigens wel voorstelbaar om een dergelijk element op te nemen in de indexatie, maar dan zowel voor een hoger als voor een lager ziekteverzuim in de sector.

Een grotere invloed op de tarieven heeft de wijze waarop tot het basis uurloon wordt gekomen. Vastgesteld kan worden dat de regio een zorgvuldig proces heeft gevolgd om tot de tarieven te komen: uitgebreide uitvraag naar de hoogte van kosten elementen bij de aanbieders, vast stellen in concept en daarna nog een externe beoordeling en bespreking aan de zogenaamde fysieke overleg tafels.

Daarbij wordt een model gehanteerd dat op enkele technische punten afwijkt van het door de VNG beschikbaar gestelde model (bijvoorbeeld percentages van wat?), maar daarover is geen opmerking gemaakt en dat aspect wordt dus niet verder geanalyseerd.

NSDMH werkt voor de bepaling van het basis uurloon met een mix van FWG schaal 10 en FWG schaal 15. Daarover zijn geen opmerkingen gemaakt. Ook de gehanteerde mix van 62,45% FWG 10 en 37,55% FWG 15 roept geen vragen op en lijkt bepaald niet onlogisch.

De positionering in de beide FWG schalen is wel controversieel. Gerekend wordt met 90% van het salaris van de hoogste periodiek in ieder van de schalen. Voor FWG 10 betekent dit globaal schaal 1 en voor FWG 15 globaal schaal 9/10. Met name voor FWG 10 is niet vol te houden dat dit sector gemiddelden zijn.

Opmerkelijk is ook dat het externe onderzoek signaleert dat voor de keuze van 90% van het maximum geen onderbouwing bekend is, maar deze keuze toch kwalificeert als realistisch: een kwalificatie die deze analyse niet onderschrijft.

Slotconclusie luidt dan ook dat de AMvB reële kostprijs op onderdelen niet is gevolgd.

Vervolg

Indien de Regiegroep instemt met mijn analyse dat de AMvB reële kostprijs niet is gevolgd zou volgens de overeengekomen werkwijze overleg op plaatselijk niveau moeten plaatsvinden om een oplossing te vinden. Voor de hand liggend is dan de opgave aan de gemeente om op de aangegeven onderdelen aanpassingen door te voeren.

Indien de aanpassingen leiden tot een bijstelling van het te hanteren tarief is in termen van het Aanbestedingsrecht sprake van een “wezenlijke wijziging”, wat als consequentie heeft dat een heraanbesteding plaats moet vinden. Inhoudelijk is te verwachten dat deze heraanbesteding feitelijk enkel een aankondiging is met als enige wijziging een ander tarief. Dat geldt ook indien er reeds gegund is.

Prof. dr. Jan Telgen